

راهبردهای مدیریت ریسک در روابط بین سازمانی: بررسی نقش متغیرهای قدرت نامتوازن، وابستگی متقابل و اعتماد

ابراهیم تیموری*، مهدی فشارکی**، افشار بازیار***

چکیده

از آنجایی که سازمان‌ها به صورت معمول از مکانیزم‌های کنترل (از قبیل قراردادهای) برای مدیریت ریسک روابط بین سازمانی استفاده می‌کنند، هدف اصلی این پژوهش، بررسی سایر راهبردهای متصور برای مدیریت ریسک در روابط بین سازمانی است. این راهبردها، ایجاد روابط متوازن، ایجاد وابستگی متقابل و اعتماد سازی را در بر می‌گیرند. به این منظور، چند فرضیه و یک مدل پیشنهاد شده است. فرضیه‌های ارائه شده پیرامون این راهبردها در یک نمونه آماری شامل مدیران عالی ۱۱۲ شرکت و با بکارگیری پرسشنامه‌ای طراحی شده، مورد ارزیابی قرار گرفتند. تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل رگرسیون و تفکیک نمونه‌ها انجام شد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد، عدم توازن قدرت، یک پیش‌بینی کننده مثبت برای ادارک ریسک رابطه‌ای محسوب می‌شود. از طرف دیگر با تفکیک نمونه‌ها به دو دسته با مقادیر بالا و مقادیر پایین برای متغیرهای اعتماد و وابستگی، نقش تعدیل کننده متغیر وابستگی و اعتماد در رابطه قدرت نامتوازن و ادراک ریسک رابطه‌ای تایید شد. یافته‌های پژوهش، نشان می‌دهد که در کنار مکانیزم‌های کنترل باید به ایجاد وابستگی متقابل، ایجاد اعتماد و ایجاد روابط متوازن در مدیریت ریسک توجه کرد.

کلید واژه‌ها: روابط بین سازمانی، ریسک، قدرت، وابستگی متقابل، اعتماد.

تاریخ دریافت مقاله: ۸۸/۰۲/۲۱ تاریخ پذیرش مقاله: ۸۸/۰۸/۱۹.

* استادیار گروه مهندسی سیستم‌های اقتصادی - اجتماعی دانشکده مهندسی صنایع دانشگاه علم و صنعت.

** عضو هیئت علمی گروه مهندسی کامپیوتر دانشگاه صنعتی مالک اشتر

*** دانشجوی دکتری مهندسی صنایع، گرایش سیستم و بهره‌وری، دانشگاه علم و صنعت ایران (نویسنده مسئول).

Email: Bazyar@iust.ac.ir